

АТАНАС ДАЛЧЕВ
АНГЕЛЪТ НА ШАРТЪР

chitanka.info

ГЕНУА

*От хълмовете иде хладен дъх на гибел
и вече в сините води на небосклона
дърветата потапят мрежа черни клони,
де сетните листа се бият като риби.*

*Зад твоите смехове, о, Генуа, аз чувам
мълчанието на гробовете в Сталиено!*

1937 г.

СИНЕОКОТО МОМЧЕ

На Ал. Геров

*Стаята полека потъмнява,
става тъмно като във гора.
Синеокото момче оставя
своята игра.*

*И привлечено от смъртен тропот,
от далечен тропот на коли,
спира пред големия прозорец:
пролетният дъжд вали.*

*Въздухът трепери, лястовици
режат като ножици дъжда
и вървят по електрическите жици
капчици вода.*

*Малкото момче във здрача слуша
как расте градинската трева
и растат на неговите устни
някакви слова.*

*И само то почва да говори
с лястовиците, със вечерта,
със помръкналите кръгозори,
с бога и света.*

1930 г.

ВЕЧЕР

*Аз бродя сам из улицата. Бавно
зад покривите като тях червена
догаря нейде вечерта на запад.
И вперил поглед в нея, аз си спомням.
Тя в този час гори и над Неапол.
На зданията най-горните прозорци,
запалени от нея, ярко греят.
Светлее цял Неаполитански залив.
Като трева, полюшната от вятър,
зелените вълни се носят кротко
и в шумното задимено пристанище,
тъй както стадо привечер, мучат
и тежко се завръщат параходи.
Стоят на кея хора в пъстри дрехи
и с благослов изпращат този ден
тъй пълно изживян и тъй безгрижен,
но мене там сега ме няма вече.*

*Тя в този час гори и над Париж.
Затварят Люксембургската градина.
Една тръба звучи призивно, страстно
и сякаш призован от нея, мракът
над белите алеи слиза леко.
Тълпа деца вървят подир стражаря
и слушат във прехлас и нежна радост
възторжената песен на медта
и всякое от тях желей да бъде
по-близо до чудесния тръбач.
От портите, разтворени широко,
излизат хора весели и шумни —
но мен сред тях сега ме няма вече.*

*Защо не можем наведнъж да бъдем
и тук, и там — навсякъде, където
могъщо и безкрайно бий животът?
Ний непрестанно мрем и бавно чезнем
веднъж от туй място, подир от друго,
докле изчезнем най-подир съвсем.*

1930 г.

ЧОВЕК БЕ СЪТВОРЕН ОТ КАЛ

*Човек бе сътворен от кал, но
днес от желязо е света.
Тежко̀ на мекия! За малко
щях да умра от доброта.*

*Сега, уста безмълвни склучил,
свил гневно на юмрук ръце,
живея и усърдно уча
на зло беззлюбното сърце.*

1930 г.

ОГЛЕДАЛО

*Ти го чакаш от години цяли —
чудото дохожда всеки час.
Виж хамалина пред нас,
който носи огледало.
Той върви. И в огледалото израстват
улици, къщя, стобори,
а от дъното му светло идат хора
и като от клетка птици автомобили изхвъркват
бясно.*

*В миг разлюшкват се площади:
дървеса,
стрехи и балкони падат.
Блясват сини небеса.
Ти не се учудвай, че хамалинът
е приведен и върви едва!
Носи той в ръцете си човешки цял един
нов и дивен свят.*

1937 г.

ТИ ПОЗНАВАШ ТОЗИ МИГ

*Часовете капят върху пода.
Ти не спиш и слушаш сред нощта
стоновете кротки на комода
и бръмчението на съня.*

*В тъмнината лудо профучава
като вихър бърз автомобил,
хвърля сенките на пътя право
в стаята и отминава в миг.*

*Стига той, за да раздвижи — светъл —
заедно със голите стени
и това, което във сърцето
си събирал мълком толкоз дни.*

*Ти познаваш този миг единствен
и под лампата във своя кът
жънеш тежки посеви от мисли
и следиш как думите растат.*

*И когато скитниците морни
се завръщат призори дома,
виждат още твоя тих прозорец
да гори в нощта.*

1934 г.

СМЪРТ

*Гори във пладната просторът,
немеят листите от зной.
Прозорецът стои разтворен,
а в стаята умира той.*

*Какво ли вижда? Той сънува
поляни, сенки, дървеса
и струва му се, че дочува
на своите спомени гласа.*

*Във този миг една латерна,
запяла под едно дърво,
от прага на нощта безмерна
го връща в светлия живот.*

*Каква ръждива сянка има
под слънчевия лъч димът!
Гори денят неумолимо,
червените стрехи горят.*

*Но сънищата му не спират
да го зоват и мамят пак
и сякаш извори извират
из свирещия стар сандък.*

*Латерната звучи безгрижно
в натегналия огнен зной.
Лежи студен и неподвижен
и вече я не чува той.*

1935 г.

РАВНИНА

*Тук пътищата спират във небето.
Кажу, какво видях по твоя път
из таз безкрайна равнина, където
на облаците сенките пасат?*

*— Аз срещнах вятъра със образ ален,
видях големи мелнични криле
и църквици в далечината, бяли
като зъбчето първо на дете.*

*Сред нивите, потънали в омара,
със утрото видях една жена.
Коя бе тя, тъй лека като пара,
излъхната от мократа земя?*

*И кимна ли ми? Може би склони лик,
за да отбегне в този миг крилат
една от тези паяжинни нишки,
които над полетата летят.*

*Денят бе дълъг и светът — огромен,
и аз минах край хиляди неща.
Какво видях? Днес вече си не спомням.
Отслабва и тъмнее паметта.*

1936 г.

СРЕЩА

*Бе пролет като всяка божя пролет.
Бе ден подир дъждовна ноц: сияен.
Прозорците на къщите блестяха,
блестяха керемидените стрехи,
блестеше мократа зеленина
и слънцето изтръгваше огънове
от езерото. Никнеше тревата
и раснеха дърветата несетно.
По пътя от градината, във свойто
безделие неволно побледнели,
се връщаха петима инвалиди
безноги върху своите колички.
Те гледаха разлистените клони,
осеяни със капки, как блещукат
подобно многоцветни полилеи
и мислеха нерадостно, че ето
дошла е пролет и израства всичко,
но не и техните два жалки клона,
сломени от желязната градушка.*

*Тъй мислеха те, а срещу им други
колички се търкаляха по пътя:
вървяха гувернантки или майки,
със малките си розови деца,
излезли на предобедна разходка.
Бе ненадейна, неприятна среща.
Жените минаха безмълвно.
Навъсените инвалиди дълго
следяха още детските колички.
В душата им се сбираше огромна
безумна мъка и безсилна ярост;*

*животът им се струваше обида
и подла подигравка — светлината,
която ги прицелваше от всяко
парче стъкло, прозорец или локва,
обливаше зелените дървета
и капеше от мокрите листа.*

1932 г.

АНГЕЛЪТ НА ШАРТЪР

*Не зная твоя чин, ни име
на ангелите във реда,
но знам, че ти в нощта откри ми
отново пътя към света.*

*И днес, спасен, смирен те славя,
прекрасен ангел божии, спрял
на Шартърската катедрала
върху зелената стреха.*

*Ти сякаш слитаеш като птица
всред облаци и ветрове
и носиш в своята десница
не меч и смърт, а благовест.*

*Ти идваш не души да вземаш,
ти идваш да благословиш
еднакво всички: и човека
ведно със слабите тревии.*

*И ето грее слънце: ден е.
Синее стихналата вис.
Светът блести, цъфти пред мене
като старинна стъклопис.*

*Със гордост Ил дьо Франс разгръща
поли, препълнени с кръстци,
и всякое дърво е къща
на орляк палави скорци.*

Вървя край зидовете стари

*и мостовете на града,
де отражения като пари
излъчва злачната вода.*

*И дете спра, все тъй те виждам
върху църковната стреха
от синкавата вис да слизаш
със благославяща ръка.*

1937 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.